

3 HISTORIER OM OPSTART AF KOLLEKTIVER

APRIL 2018

FORENINGEN FOR
KOLLEKTIVERS FREMME

I denne folder kan du læse historierne om:

Kollektivet Villa Viborg

- Beboere: 5 voksne
- Alder: 26-30 år
- Bolig: lejelejlighed
- Sted: København Ø

Kollektivet Gejst

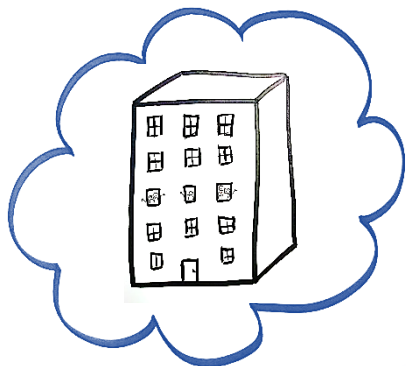

- Beboere: 10 voksne
- Alder: 25-30 år
- Bolig: villa
- Sted: København NV

Kollektivet den røde drøm

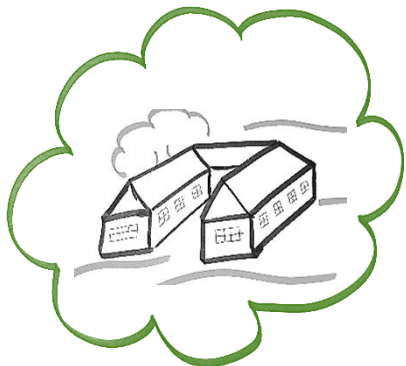
- Beboere: 5 voksne, 2 børn
- Alder: 0-33 år
- Bolig: landejendom
- Sted: Sjælland

« Fordelingen af huslejen mellem beboerne var lidt personbåret til at starte med - hvem der havde råd og lidt afhængigt af hvor lækre og gode værelserne var. »

« Merkur, Danske Bank og Arbejdernes Landsbank var interesserede i at låne os pengene. Vi forsøgte at få en lavere rente på vores lån ved at spille bankerne ud mod hinanden. »

« Ad to omgange stod vi med købsaftalen på en ejendom, men blev i begge tilfælde overbudt i ellefte time. Vi kunne have budt højere, men var bange for at komme til at sidde for dyrt. »

Kollektivet

VILLA VIBORG

Historien om Villa Viborg er en historie om en gruppe mennesker fra samme kollegium, der ikke var færdige med at bo sammen. Derfor gik de sammen om at skabe et kollektiv i en dejlig lejelejlighed på Østerbro.

Nu lever Villa Viborg godt på tredje år. Med mange fester og gode oplevelser med hinandens venner, men også med mange ind- og udflytninger; en proces der nogle gange kan være lidt trættende, og som altid rejser spørgsmålet ”Hvad gør vi med lejekontrakten?”

På de næste sider kan du læse de svar, vi fik fra Rene fra Villa Viborg om alt fra økonomi til forventninger.

“ Det fedeste ved at starte et kollektiv har været muligheden for at stable et fælles hjem og en fælles hverdag på benene sammen med mennesker, man holder af og lære at kende på en ny måde. ”

Idé: sommer 2014

Beboere: 5 voksne

Indflytning: januar 2015

Alder: 26-30 år

Sted: Østerbro, København

Bolig: lejelejlighed

Fællesspisning: 4 dage / uge

Møder: efter behov

Hvordan fandt I hinanden?

Vi boede på kollegium sammen og skulle til at flytte ud, men ville gerne fortsætte med at bo sammen i et lidt mindre format. Vi satte os på et værelse, forud at vi ledte efter lejlighed. På kollegiet var vi blevet "skolet" til at bo sammen på en bestemt måde, så vores forventninger til

f.eks. rengøring og madlavning var ret meget på linje.

Det betød også, at det gik virkeligt nemt at flytte sammen. Det var bare hyggeligt og rart for det meste, og det afspejlede formentlig en god forventningsafstemning inden indflytningen.

Hvad har været det bedste ved at starte kollektiv?

Det sociale har været et kæmpe plus, både i forhold til hygge i hverdagen og i forbindelse med fester eller andre lejligheder, hvor vi har inviteret vores venner indenfor og lært hinandens venner at kende.

Hvordan fandt I jeres lejlighed?

Vi fandt lejligheden i Den Blå Avis, hvor der var et ret tilfældigt opslag med sparsomme oplysninger og ingen billeder. Lejligheden var desuden slået op som en 4-værelses, selvom den reelt er en 6-værelses. Og så viste den sig

at være helt oplagt.

Hvem står på lejekontrakten?

Kun to beboere står på lejekontrakten, og de andre fremlejer af parret, hvilket vi skriver en intern kontrakt på. Juridisk set er der derfor to beboere, som sidder på kagen, men vi tænker os alle som lige beboere.

Det er en skrøbelig konstruktion, fordi kontrakten skal overdrages til et nyt par hvis dem, som står på kontrakten flytter. Det er sket

én gang, hvor vi holdt vejret mens vi ventede på svar fra vores udlejer.

Vi har ikke synderligt meget kommunikation med udlejer, men vi pønser på at spørge, om det vil være muligt at lave en kontrakt, hvor vi kan stå på alle sammen og skifte det enkelte navn ud, når der kommer en ny beboer.

Hvordan ordner I jeres fælles økonomi?

Det sværeste ved at starte kollektivet har været at bakke med de økonomiske fordelingsnøgler i forhold til hvad værelserne koster, samt at få etableret regler omkring ind- og udflytning og rent faktisk gennemføre ind- og udflytninger. Det er heldigvis gået ret godt. Fordelingen af huslejen mellem beboerne var lidt personbåret til at starte med - hvem der

havde råd og lidt afhængigt af hvor lækre og gode værelserne var. Vi har ikke målt hvert værelses kvadratmeter op. Det er lidt på Gefühl. Nogle har skæve vægge, men adgang til stue, andre har lige vægge og er mere regulære.

Hvordan fordeler I huslejen nu?

Nu er huslejen mere delt op efter, om man bor her som par eller har sit eget værelse. Huslejen er lavere for folk, der som par deler værelse. De betaler 15% af den samlede husleje per person, og singlerne betaler 20%.

Det er altid lidt touchy at ændre på huslejen, men det er lykkedes godt og der er ingen sure miner. Det ville sikkert være lidt nemmere, hvis man bare havde bestemt det fra starten, men det er nok ikke sidste gang, vi ændrer det, fx hvis der kommer flere eller færre par.

Hvordan fordeler I betaling af depositum?

Det har været en udfordring at håndtere depositum. Vi besluttede fra starten at lave gradvis nedskrivning af depositummet for hver beboer - med fuld nedskrivning på 3 år - så det ikke ville være de sidste, der stod på lejekontrakten, der ved en eventuel renovering til sidst skulle stå med regningen for andre beboeres slid.

Hvordan træffer I beslutninger?

Vi holder møder. Det er måske engang om måneden og hver anden måned - det svinger lidt. Der er ikke noget fast, det er efter behov. Vi snakker os frem og beslutter, tager referat og uddeler opgaver. Det er godt at få skrevet ting ned fra møderne og holde styr på ind- og udflytninger og depositum. Før rodede det lidt, men nu har vi fået et ringbind, hvor vi smider vigtige ting i.

Hvordan finder I jeres nye beboere?

I kollektivets første tid spurgte vi venner og folk fra kollegiet, om de ville flytte ind, når vi fik en ledig plads. Siden er vi gået over til en mere åben ansøgningsrunde gennem vores egne facebooksider og i diverse kollektivgrupper på facebook. Vi har også lavet en fælles e-mail,

som folk skal sende deres ansøgninger til.

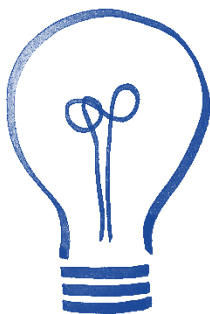
Når vi har læst ansøgningerne, beslutter vi hvem, vi gerne vil invitere på besøg. Ansøgerne inviteres til kaffedates på tre kvarter – og når vi har været dem igennem, beslutter vi i fællesskab, hvem vi gerne vil tilbyde værelset.

Vi plejer at være mere eller mindre enig om, hvem vi gerne vil have til at flytte ind. Der er ingen fast procedure, så vi forhandler fra case til case. Lige nu søger vi et par. Inden vi gjorde det, havde vi en forventningsafstemning, hvor vi diskuterede aldersspænd, om de skal tale dansk, og hvis de er udlændinge, hvor længe vil vi så gerne have at de minimum bliver boende.

Hvordan har kollektivet forandret sig, siden det blev stiftet?

Der har været stor udskiftning i beboergruppen, hvor der nu kun er én beboer tilbage fra den oprindelige gruppe. Folk bor her i gennemsnit cirka halvandet år, og der har været meget forskellige grunde til, at de er flyttet ud. Én fik tilbudt en andelslejlighed, én blev gravid, én havde brug for luftforandring og skiftede til et andet kollektiv. Nogle gange flytter folk ud, når de får en kæreste, nogle gange flytter kæresten ind, men folk bliver ikke hængende og får børn. Det er et børnefrit kollektiv. Det er altid hårdt, når folk flytter ud, men vi er lykkedes godt med at finde nye søde, sjove folk. Det har dog været lidt hårdt, at den gruppe jeg startede det hele op med, langsomt er flyttet ud.

Hvilke råd vil du give videre til folk, der vil starte et kollektiv?

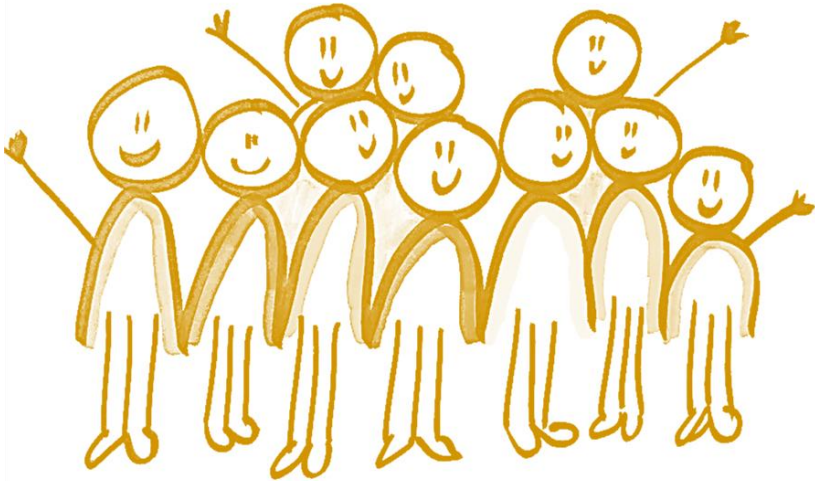

1. Det grundlæggende: Diskutér og bestem rammerne omkring madlavning og rengøring fra starten (lav mad ofte og fordel rengøringen i overskuelige tjanser)
2. Det eventyrlige: Husk at tage på ture sammen ud af huset - det kan være lige godt om det er i sommerhus eller en tur i parken.
3. Det kedelige: Tag referat af alle vigtige drøftelser og beslutninger og gem regnskaber, fordelingsnøgler m.v., så de er til at finde igen.

Spørgsmålet om hvem, der skal stå på lejekontrakten i et kollektiv, kan evt. løses ved at oprette en andelsforening, som kan stå på lejekontrakten. Det kræver selvfølgelig, at udlejer er med på den model. Foreningen skal så have vedtægter, som også kan regulere afskrivning af indskud og fordeling af husleje.

Kollektivet

Gejst

Kollektivet Gejst har lige fejret 2 års fødselsdag med islagkage, bobler og fællessang i køkkenet.

Men selvom det føles som årtier siden, kan beboerne stadig huske den hårde og nervepirrende proces med huskøbet, og ikke mindst det første års uendelige renoveringer og håbløse håndværkere, som drænede gruppens energi.

På de næste sider kan du læse historien om Andrea og de andre begejstrede beboere, som endte med at købe en ordentlig muremestervilla i Københavns Nordvestkvarter.

“ Vi har selv opbygget de rammer, som nu skaber et fantastisk kollektiv, hvor vi har det dejligt i hverdagen, og hvor vi drømmer om de næste skridt. ”

Idé: forår 2014

Beboere: 10 voksne

Indflytning: april 2016

Alder: 25-30 år

Sted: Nordvest, København

Bolig: villa

Fællesspisning: 5 dage / uge

Møder: hver 3. uge

Hvordan fandt I hinanden?

Vi fandt hinanden, da mange af os var på vej ud af forskellige kollegier i København. Da vi besluttede os for at starte et kollektiv, var der ingen der kendte alle i gruppen, men alle kendte nogle. En del af gruppen startede allerede i foråret 2014, en anden startede året efter – og i efteråret 2015 slog vores to grupper sig sammen, da vi delte de samme drømme om at starte og bo i et kollektiv.

Hvordan afstemte I jeres idéer og forventninger til at bo sammen?

Fra efteråret 2015 holdt vi ugentlige møder, hvor vi opdaterede hinanden, når nogle havde været ude og se et hus, eller der var nyt fra bankerne eller vedtægterne. Vi mødtes også en række søndage, hvor vi diskuterede alt fra rengøring, fællesspisning og couchsurfing til profit ved salg af huset. Konklusionerne af vores diskussioner skrev vi sammen til en husorden, og nogle af dem blev indarbejdet i vores vedtægter. Vores diskussioner før indflytningen viste sig at være en god investering, idet vi havde virkelig mange andre ting at tænke på fra det øjeblik, vi flyttede ind i vores hus.

Hvordan fandt I boligen?

Vi brugte boliga.dk til at søge efter boliger i Storkøbenhavn på ca. 250 m² til 5-6 mio. kr. Vi så på mindst 30 huse, før vi fandt det hus, der endte med at blive vores. Det var en udfordring, at vi ikke vidste, hvor stort et hus, vi ville ende med at købe, og derfor heller ikke hvor mange beboere, der ville blive plads til. Derfor var vi 9 personer i "kernegruppen" og nogle folk på ventelisten, som ville være med, hvis vi fandt et større hus. Vores møder var nogle gange akavede og svære, fordi vores valg af hus også afgjorde, om alle rundt om bordet ville kunne flytte ind.

Hvordan foregik købet af huset?

Vi så første gang vores hus i november 2015, og efterfølgende 3 gange sammen med håndværkskyndige bekendte. Vi vidste fra

ejendomsmægleren, at der ikke var andre seriøse købere, og idet sælger havde forsøgt at sælge huset i 1½ år, forsøgte vi at presse prisen ned. Vi udvekslede 4 bud med sælger, og kom stadig tættere på hinanden. Huset var sat til salg til 5,8 mio. kr., og vi købte det for 5,5 mio. kr. Vi fik i øvrigt en advokat til at ordne det juridiske omkring hushandlen, så vi ikke behøvede at sætte os ind i købskontrakter og servitutter knyttet til ejendommen.

Hvordan har I organiseret jeres ejerforhold?

Vi oprettede en forening, som ejer vores hus. Vi er 10 medlemmer af foreningen, som alle sidder i bestyrelsen. Fordelen ved at eje huset som en forening er, at vi ikke skal tinglyse vores skøde, når vi udskifter beboere, hvilket koster 0,6 % af husets pris plus et gebyr på 1660 kr. I stedet kan vi nøjes med at betale et gebyr på 3.000 kr. til banken ved udskiftning. Foreningens vedtægter sætter den juridiske ramme og skal godkendes af banken / realkreditinstituttet. Vedtægterne kan kun ændres ved generalforsamlinger og skal herefter tinglyses på ejendommen. Derfor er de minimalistiske. De aftaler og regler, som løbende tilpasses og som ikke er relevante for ejerforholdene og bank/realkreditinstitut, skriver vi i stedet ind i husordenen.

Hvordan lavede I jeres vedtægter?

Vi spurgte forskellige kollektiver, om vi måtte se deres vedtægter for at få inspiration til, hvad der skal stå i dem. Med udgangspunkt i andres vedtægter diskuterede vi en hel masse spørgsmål. Vi valgte, at der i vores vedtægter ikke er krav om enstemmighed i nogen beslutninger, da det i praksis giver ét medlem mulighed for at blokere en beslutning. Vi ønsker i de fleste situationer at give et flertal mulighed for at træffe en beslutning og komme videre.

Hvordan fik I fat i pengene?

I foråret 2015 tog vi kontakt til de første banker for at afklare vores muligheder for at låne penge til huskøbet. Eftersom de fleste af os ikke havde fast arbejde, ville vi gerne have en gennemsnitlig husleje på max. 4.500 kr., så dagpenge-modtagere også

ville kunne bo i kollektivet. Vi fik at vide, at vi hver især skulle have 5.000 kr. til rådighed om måneden ud over betaling af husleje og faste udgifter. Vi lavede et budget med overslag på udgifter til forsikring, vedligeholdelse, varme, ejerudgifter, strøm, vand, internet, renter og afdrag på lån. Vi sendte budgettet, nogle bud på huse, som vi kunne forestille os at købe samt oplysninger om vores personlige økonomi til 13 forskellige banker.

Hvad svarede bankerne?

Merkur, Danske Bank og Arbejdernes Landsbank var interesserede i at låne os pengene. Vi forsøgte at få en lavere rente på vores lån ved at spille de tre banker ud mod hinanden. Vi valgte Danske Bank (med Realkredit Danmark som realkreditinstitut), fordi de var den eneste bank, som ville give os lånet som forening og som ikke krævede, at vi alle blev private kunder hos banken. I sidste øjeblik besluttede Realkredit Danmark at sænke vores låneprocent, så vores individuelle indskud blev hævet fra 80.000 kr. til 90.000 kr. Derfor endte vi med at tage et lån hos nogle forældre.

Hvor mange penge har I lånt til huskøb og opstart?

Vi endte med at låne 5,536.000 kr. af Realkredit Danmark (30 år, 2,5 % i rente), 460.000 kr. af Danske Bank (5 år, 4,5 % i rente) og 200.000 af forældre (5 år, 3,5 % i rente). Herudover lagde vi selv 800.000 kr. i indskud. Selve opstartsfasen medførte en række store udgifter, som vi ikke havde budgetteret med i begyndelsen: 17.000 kr. til ejerskifteforsikring, 85.000 kr. til tinglysning af vedtægter og skøde, 10.000 kr. til advokatbistand til vedtægter og 285.000 kr. til etablering af lån.

Hvordan gik det første år?

Det første år af vores kollektivs levetid var præget af omfattende renoveringer for mere end 1 million kroner, som gik hårdt ud over energien blandt beboerne. Vi fik skiftet taget og et badeværelse, revet et køkken ned, sat nye vægge op på hele førstesalen, og så kom der lige to forsikringsager oveni: en vandskade forårsaget af en håndværker, og udskiftning

af elektricitet i det meste af stueetagen, fordi en ledning var brændt over.

Hvordan har kollektivet forandret sig, siden det blev stiftet?

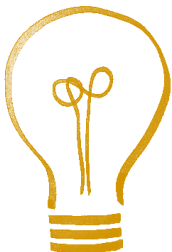
Ca. et år efter at vi flyttede ind i vores hus, begyndte vores gruppe at få mere energi og overskud. Det var som om, at vi alle lige skulle trække vejret dybt efter alt arbejdet med renoveringerne, og nu var vi klar til at være sociale sammen og tænke over hvad vi egentlig ville med vores fællesskab og vores hus. Vi har holdt nogle fantastiske fester, middage og sangaftener, set film og serier sammen, og drukket virkelig mange kopper kaffe i køkkenet. Og der er kommet overskud til at bygge et cykelskur og dyrke tomater i vores nye drivhus.

Hvad betyder det for kollektivet, når der kommer nye beboere?

Vi havde de første udskiftninger af beboere i kollektivet efter 1 år og 3 måneder. Vi var bekymrede for, hvor mange ansøgere vi ville få, fordi vores andelspris er på 80.000 kr. Det viste sig ikke at være et problem – vi fik 30 ansøgninger, og endte med at få nogle virkelig gode nye beboere.

De nye beboere har virkelig tilført energi til vores gruppe, det har været dejligt at mærke, at kollektivet forandrer sig med dem, der bor der. Nogle af de beslutninger og strukturer, som vi aftalte inden vi flyttede sammen, begynder vi nu at tage op til diskussion, så vi indretter vores fælles liv på den måde, som giver mest mening for de beboere vi er nu.

Hvilke råd vil du give videre til folk, der vil starte et kollektiv?

1. Lav en "venteliste" af folk, der er interesserede i kollektivet, så nogle nye kan springe til, når nogen springer fra.
2. Vær god til at fordele ansvaret for eksempelvis bank, vedtægter og håndværkere mellem jer, så det ikke bliver nogle få beboere, der trækker læsset.
3. Sørg for at prioritere at lære hinanden at

kende rent socialt inden I flytter sammen.

Kollektivet

Den røde (døde) drøm

Man hører sjældent historierne om de kollektiver, som ikke bliver til noget. Her er en gruppe på fem personer, som drømte om et kollektiv på landet med børn, masser af plads, stor have og dyr og i pendlerafstand til København.

I løbet af et halvt års tid nåede gruppen at afgive bud på to ejendomme, som uheldigvis i begge tilfælde blev solgt til anden side. Projektet tabte efterhånden pusten, da bolighandlerne ikke lykkedes, og gruppen gik til sidst hver til sit.

På de næste sider fortæller Rasmus om projektet og hvad man kan lære af deres erfaringer.

« Det fedeste ved at starte kollektiv er at drømme og få idéer sammen - og så arbejde på at få det til at ske. Det rykker, når alle trækker i samme retning. »

Idé: vinter 2016

Indflytning: -

Beboere: 5 voksne, 2 børn

Alder: 0-33 år

Sted: Sjælland

Bolig: landejendom

Fællesspisning: 5 dage / uge

Hvordan fandt I hinanden?

Vi mødtes til et arrangement/workshop om opstart af kollektiver på et kollegium i København. På det tidspunkt var vi 8 personer, som drømte om et kollektiv på landet med plads til børn og i pendlerafstand til København. Nogle i gruppen kendte hinanden, men der var ingen, som kendte alle. Der forestod således et arbejde med at lære hinanden at kende og spore os ind på hinandens drømme og forventninger til et kollektiv. Det tog vi fat på helt konkret ved at tage ud og se på nogle ejendomme samtidig med at vi holdt et første 'husmøde' og snakkede lavpraktisk om et hverdagsliv i et kommende landkollektiv.

Hvilken gruppe var I?

Efter kort tid blev gruppen reduceret til fem personer (to par og en single), som havde en klar idé om hvad vi ville. Derfor gik vi i gang med at udarbejde vedtægter og husorden og fik styr på de økonomiske forhold med bank/realkreditinstitut. Idéelt ville vi gerne være 7-8 personer i kollektivet, men vi besluttede at vente med at invitere flere ind i gruppen til vi havde defineret en ramme for projektet og helst også fundet den ejendom, som vi ville købe. Dermed ville vi også præcist vide hvor mange der var plads til og undgå en situation, hvor vi pludselig var for mange til at finde en egnet ejendom.

Hvordan afstemte I jeres ideer og forventninger til at bo sammen?

Vi mødtes 2-3 gange om måneden over et halvt års tid - som regel over aftensmad. Vi brugte møderne på at snakke om alt fra husorden, vedtægter og økonomi til drømme om køkkenhave, fårehold, værksted mm. Vi tog også på en weekendsammen til Fyn og hjalp den ene i gruppens forældre med at bygge en fårefold. En sjov måde at være på tur sammen og samtidig prøve

at arbejde sammen om noget praktisk, som der ville blive masser af i et landkollektiv. For os var det vigtigt, at projektet fik tid til at modnes. Vi skulle lære hinanden at kende, arbejde sammen og blive trygge ved hinanden. Efterhånden oplevede vi, at vi var klar til kaste os ud i projektet med at købe noget sammen.

Hvordan ledte I efter I boliger?

Vi fordelte forskellige opgaver mellem gruppens medlemmer, og en af opgaverne var at holde øje med interessante ejendomme på boligsiden.dk. Særligt i starten var vi ude og se en del ejendomme. Det er en god måde at spore sig ind på den rigtige type ejendom.

Hvordan ville I organisere jeres ejerforhold?

Vi arbejdede i starten efter at købe ejendommen som en forening, og udarbejdede vores vedtægter i samarbejde med advokaterne Foldschack og Forchhammer og fik tilsagn om lån fra Realkredit Danmark. På et tidspunkt hvor vi havde kig på en landejendom – som vi havde døbt den "den røde drøm" – fandt vi ud af, at en forening ifølge landbrugsloven ikke kan eje en ejendom, hvor der er landbrugspligt (typisk hvis den har mere end 2 Ha jord).

Hvad kan kollektiver så gøre, hvis de vil købe en landejendom?

Vi fandt ud af, at der er to andre måder at organisere ejerforhold, når man er en gruppe, som gerne vil købe en ejendom med landbrugspligt. Den ene mulighed er sameje, hvor det er dyrt at udskifte ejere. Den anden mulighed er at etablere et interessentskab (I/S), men så skal man låne penge hos realkreditinstituttets erhvervsafdeling, hvor vilkårene ikke er lige så gode. Eksempelvis kan man maksimalt belåne 60%, hvor man som forening eller ved sameje kan låne 80%. Endelig er det

muligt at søge om dispensation fra landbrugspligten hos Landbrugsstyrelsen.

Hvordan ville I organisere jeres fælles økonomi?

Vi tog ret tidligt kontakt til Realkredit Danmark og fik med udgangspunkt i en af de boliger, vi havde kigget på, en idé om hvad vi kunne låne for. Vi var enige om, at vi ikke ville sidde for dyrt - helst under 6000 kr. inkl. lån, forbrug, vedligehold, internet og det hele. Det viste sig, at vi kunne låne for mere end vi havde lyst til at sidde for. Det var således os selv, som satte grænsen for hvor dyre ejendomme vi kiggede efter. Vi var i stand til hver især at lægge 180.000 kr. i indskud, hvilket betød, at vi kunne nøjes med et realkreditlån og undgå et banklån.

Hvad skete der med den ejendom, I var ved at byde på?

Ingen af os havde prøvet at købe ejendom før, så vi brugte en del tid på at sætte os ind i det ved at snakke med familie og bekendte og ved at læse om det forskellige steder på nettet f.eks. bolius.dk. Den første ejendom vi bød på endte faktisk på tvangsauktion, som betød at vi også måtte sætte os ind i hvordan sådan noget foregår. Det endte dog med, at vi blev overbudt og ikke fik ejendommen. Ved den næste bolig vi kiggede på var der flere interesserede købere, som gjorde at den endte i en budrunde, hvor man indenfor en tidsfrist skal afgive et endeligt bud. Også denne gang blev vi desværre overbudt på marginalerne.

Ad to omgange stod vi med købsaftalen på en ejendom, men blev i begge tilfælde overbudt i ellefte time. Vi kunne have budt højere og dermed øget vores chancer for køb, omvendt er der

også en risiko ved at sidde for dyrt. Det må man afveje grundigt i gruppen. Vi var desværre bare rigtig uheldige.

Hvilke råd vil du give videre til folk, der vil starte et kollektiv?

1. Jo mindre gruppen er, des mere sårbar er den over for at et medlem trækker sig. Derfor er det en god idé at have nogle interesserede i baghånden.
2. Begynd at vær sammen som man vil være det i et kollektiv. Spis sammen en gang imellem og arbejd på projektet sammen, f.eks. bank, husorden og vedtægter.
3. Ryk når I er klar. Der er mange ting, som skal gå op i en højere enhed, men jo længere tid der går, des større risiko der for at nogen trækker sig og projektet løber ud i sandet.

Foreningen for Kollektivers Fremme

Denne pamflet med historier om kollektivers opstart er skrevet af en arbejdsgruppe i Foreningen for Kollektivers Fremme, som gerne vil støtte opstarten af nye kollektiver.

Foreningen for Kollektivers Fremme har som formål at:

- 1) udbrede kendskabet til kollektive boformer
- 2) støtte opstart af nye kollektiver
- 3) sikre den fortsatte eksistens af eksisterende kollektiver
- 4) gøre det nemmere og mere attraktivt at bo kollektivt.

Foreningen afholder 3-4 gange om året "Kollektivernes Dag" med workshops for kollektivister og folk som gerne vil bo i kollektiver.

Find vores næste arrangement på facebook "Foreningen for Kollektivers Fremme" eller send os en mail: kollektivforeningen@gmail.com.